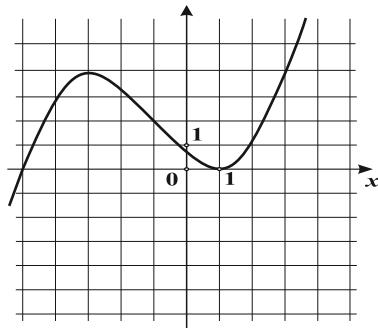

9.4. KOMPOZICIJA FUNKCIJA

1. (2014.) Na slici je prikazan graf funkcije f . Funkcija g zadana je formulom $g(x) = f(x+1) + 2$. Kolika je vrijednost $g(-2)$?

2. (2011.) Neka je $f\left(\frac{2x-1}{x}\right) = x$. Odredite $f(4)$.
3. (2013.) Odredite $f(7x)$ ako je $f(x+2) = 5x-1$.
4. Zadane su funkcije $f(x) = \frac{2}{x+5}$ i $g(x) = 3x+1$. Koliko je $(f \circ g)(3)$?

- A. $\frac{2}{15}$ B. $\frac{1}{15}$ C. $\frac{1}{4}$ D. $\frac{7}{4}$

5. (2018.) Zadane su funkcije $f(x) = 2x-1$ i $g(x) = x^2 + 5$. Koliko je $(g \circ f)(3)$?

- A. 27   B. 30   C. 42   D. 70

6. (2012.) Zadane su funkcije $f(x) = 5^{x-4}$ i $g(x) = 1+2x$. Koliko je $(f \circ g)(3)$?

- A. 5   B. 15   C. 75   D. 125

7. (2016.) Zadane su funkcije $f(x) = 2x+3$ i $g(x) = 7x^2 - 11$. Odredite funkciju $f \circ g$.

8. (2014.) Zadane su funkcije $f(x) = \frac{x+3}{x-1}$ i $g(x) = x^2 - 3$. Čemu je jednaka kompozicija tih funkcija $(f \circ g)(x)$?

- A. $(f \circ g)(x) = \frac{x^2}{x-1}$ B. $(f \circ g)(x) = \frac{x^3 + 3x^2 - 3x - 9}{x-1}$
 C. $(f \circ g)(x) = \frac{x^2}{x^2 - 4}$ D. $(f \circ g)(x) = \frac{x^3 - x^2 - 2x + 6}{x^2 - 4}$

9. (2010.) Odredite $h(x) = (f \circ g)(x) + f(4)$ ako je $f(x) = x(x-2)$, a $g(x) = 2x-5$.

- A. $h(x) = 4x^2 - 4x + 27$ B. $h(x) = 2x^2 - 24x - 27$
 C. $h(x) = 2x^2 - 4x - 43$ D. $h(x) = 4x^2 - 24x + 43$

10. (2015.) Zadane su funkcije $f(x) = \frac{x^2+1}{5}$ i $g(x) = \frac{x}{x+1}$, $x \neq -1$. Kolika je vrijednost $g \circ f$ za $x=7$?

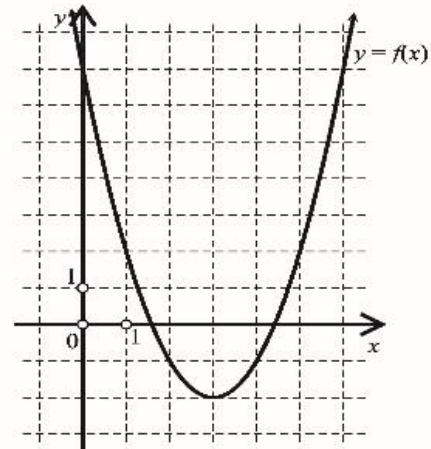
11. (2011.) Zadane su funkcije $f(x) = \sqrt{x}$ i $g(x) = 2x-3$. Riješite jednadžbu $(f \circ g)(x) = 2$.

12. (2017.) Zadane su funkcije $f(x) = 2x+1$ i $g(x) = 2^x - 9$. Riješite jednadžbu $(g \circ f)(x) = -4^x$.

13. (2015.) Zadane su funkcije $f(x) = 3x-2$ i $g(x) = \log(x^2 + 1)$. Koliki je zbroj rješenja jednadžbe $(f \circ g)(x) = 1$?

- A. 0   B. 6   C. 9   D. 18

14. (2012.) Na slici je graff funkcije f . Koliko je $(f \circ f)(1)$?

15. (2013.) Funkcije f i g zadane su tablicno.

x	-3	-2	-1	0	1	2	3
$f(x)$	-1	0	4	2	0	-1	1
$g(x)$	-4	-3	-2	1	3	0	-1

Ako je funkcija h definirana kao kompozicija $h(x) = (f \circ g)(x)$, koliko je $h(-2)$?

- A. -2   B. -1   C. 0   D. 1

16. (2014.) Zadane su funkcije $f(x) = \frac{x}{x+1}$ i $g(x) = 2x+3$. Za koji x vrijedi $f(g(x)) - a = 0$?

- A. $x = \frac{a-3}{5-a}$ B. $x = \frac{a-3}{2a-2}$ C. $x = \frac{4a-3}{a-5}$ D. $x = \frac{4a-3}{2-2a}$

17. Zadane su funkcije $f(x) = 2x^2 - x - 4$ i $g(x) = 2x + 1$. Riješi nejednadžbu $(f \circ g)(x) \leq (g \circ f)(x)$.

18. Dana je funkcija $f(x) = \log_{\sqrt{5}}(5x) - \log_{0,2} \frac{1}{x}$. Riješi jednadžbu $(f \circ f)(x) = 3$.

19. Koliko je $(g \circ f)\left(-\frac{31}{6}\pi\right)$, ako je $f(x) = -\sin\frac{x}{2} \cdot \cos\frac{x}{2}$, $g(x) = \sin^2(\pi x) - \cos^2(\pi x)$?

20. (2011.)
- Zadana je funkcija $f(x) = 2^x - 8$.
    - Odredite područje definicije funkcije f .
    - Odredite nultočku funkcije f .
    - Izračunajte $f(-5)$. Rezultat zapišite u decimalnom obliku i zaokružite na tri decimale.

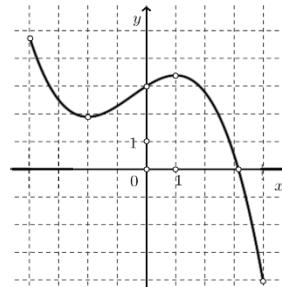
9.5. SVOJSTA FUNKCIJA

1. (2014.) U jednome trgovackom centru uočeno je da formula $k = t^{\frac{3}{2}} - 5$ povezuje vrijeme t (u minutama) koje je kupac proveo u trgovackome centru i količinu novca k (u kunama) koji je potrošio. Formula vrijedi ako je kupac proveo više od 5 minuta u tome trgovackom centru.
- Koliko je kuna, prema formuli, potrošio kupac koji je u trgovackome centru proveo 25 minuta?
  - Koliko je minuta, prema formuli, proveo u trgovackome centru kupac koji je potrošio 995 kuna?
2. (2010.) Kabelska televizija započela je s radom. Pokazalo se da su prve godine rada broj njegovih korisnika K i broj mjeseci t od početka emitiranja povezani formulom $K = \frac{20000(4t+1)}{t+1}$.
- Koliki je broj korisnika bio u trenutku početka rada ove kabelske televizije?
  - Nakon koliko je mjeseci broj korisnika bio 70000?
  - Napišite formulu ovisnosti broja mjeseci o broju korisnika. (Izrazite t pomoću K .)
3. (2011.) Formula koja povezuje stupnjeve Celzijeve ($^{\circ}\text{C}$) sa stupnjevima Fahrenheita ($^{\circ}\text{F}$) je $C = \frac{5(F-32)}{9}$. Temperatura se promjenila za 10 stupnjeva Celzija. Koliko je ta promjena izražena u stupnjevima Fahrenheita?
- A. 5.5   B. 9   C. 10.5   D. 18
4. (2017.) Koja je točka sjecište grafa funkcije $f(x) = \frac{x-1}{x^2-4}$ s osi ordinata?
- A. $(0, \frac{1}{4})$ B. $(0, 1)$ C. $(\frac{1}{4}, 0)$ D. $(1, 0)$
5. (2011.) Psiholozi su razvili model koji pokazuje kako uspješnost izvođenja neke operacije ovisi o broju ponavljanja te operacije. Model je zadan formulom $p(n) = \frac{5+9(n-1)}{10+9(n-1)}$, $n > 0$, gdje je n broj ponavljanja, a $p(n)$ uspješnost nakon n ponavljanja. Za koliko je veća uspješnost nakon $2n$ ponavljanja od uspješnosti nakon n ponavljanja?
- A. $\frac{45n}{(9n+1)(18n+1)}$ B. $\frac{27n}{(9n-1)(18n-1)}$
 C. $\frac{109n}{(9n+1)(18n+1)}$ D. $\frac{135n}{(9n-1)(18n-1)}$

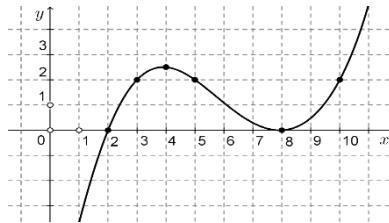
- Odredite skup svih vrijednosti (sliku) funkcije $f(x) = |x+1| - 3$.
- Zadane su funkcije $f(x) = 2x$ i $g(x) = \log_5 x$. Riješite jednadžbu $(f \circ g)(x) = 7$.

MONOTONOST FUNKCIJE

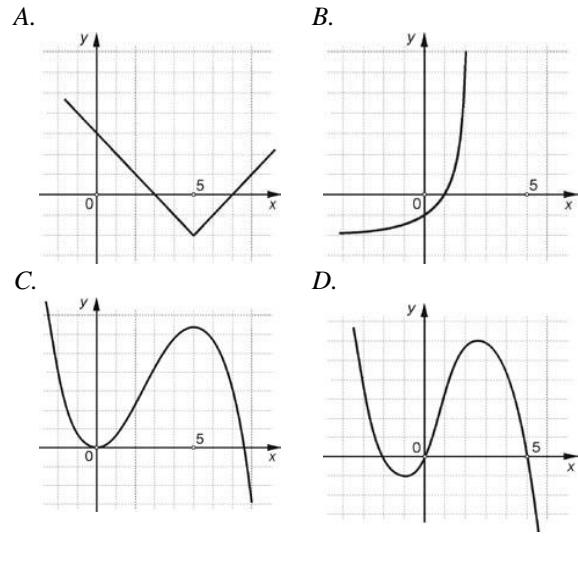
6. (2016.) Na slici je prikazan graf funkcije koja je definirana na intervalu $\langle -4, 4 \rangle$. Na kojem intervalu ta funkcija raste?

7. (2015.) Slika prikazuje graf funkcije f na intervalu $\langle 1, 11 \rangle$. Odredite interval/intervale na kojemu/kojima je funkcija padajuća i postiže vrijednosti manje od 2.

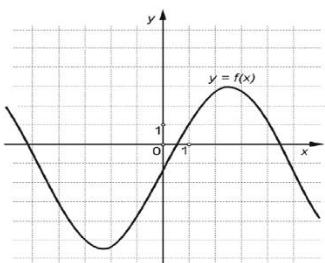

8. Koji od navedenih grafova prikazuje funkciju koja raste samo na intervalu $[0, 5]$?

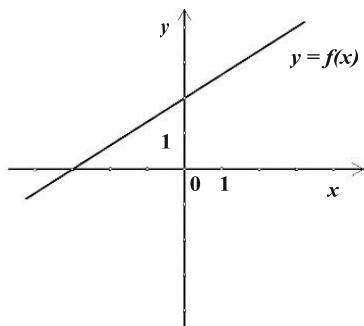

TRANSFORMACIJE GRAFA FUNKCIJE

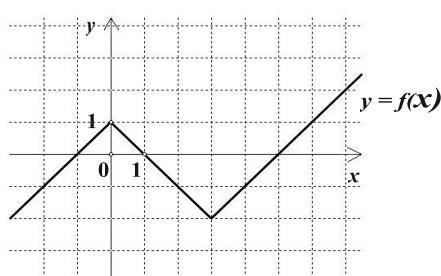
9. Na slici je prikazan graf funkcije f . Na istoj slici nacrtajte graf funkcije $|f(x)|$.

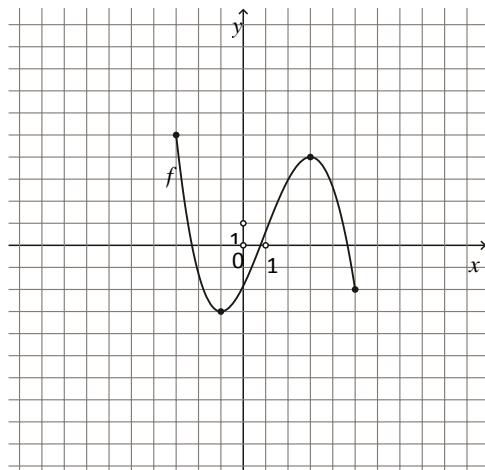
10. (2010.) Na slici je graf funkcije f . U istom koordinatnom sustavu nacrtajte graf funkcije $g(x) = -f(x)$.

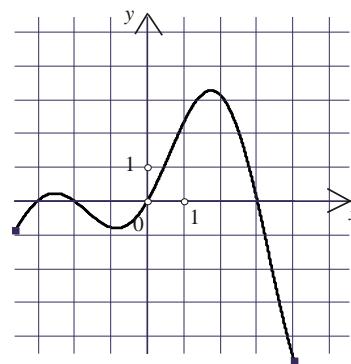
11. (2010.) Na slici je graf funkcije f . U istom koordinatnom sustavu nacrtajte graf funkcije $g(x) = f(x) + 1$.

12. (2018.) Na slici je prikazan graf funkcije f koja je definirana na intervalu $[-3, 5]$. Neka je g funkcija takva da vrijedi $g(x) = -2f(x+3)$. Za koju vrijednost x funkcija g poprima maksimalnu vrijednost i koliko ta maksimalna vrijednost iznosi?

13. Funkcija je zadana grafom:

- Kakovog je predznaka funkcija za $x = -1$?
- Na kojem skupu funkcija, čiji je graf prikazan na slici, poprima pozitivne vrijednosti?

PARITET FUNKCIJE

14. (2012.) Koja je od sljedećih funkcija parna?

- A. $f(x) = x^2 + 3x$ B. $f(x) = x^3 - 3$
C. $f(x) = 3\sin(2x)$ D. $f(x) = 3\cos(2x)$

15. (2015.) Koja je od sljedećih funkcija neparna?

- A. $f(x) = 2^{3x} - x$ B. $f(x) = x^2 + 1$
C. $f(x) = x^3 \cos x$ D. $f(x) = \log x^2 + 2x$

16. (2015.) Koja je od sljedećih funkcija parna?

- A. $f(x) = 10 - x$ B. $f(x) = \log_2 x$
C. $f(x) = x \cdot \cos x$ D. $f(x) = x^2 + 1$

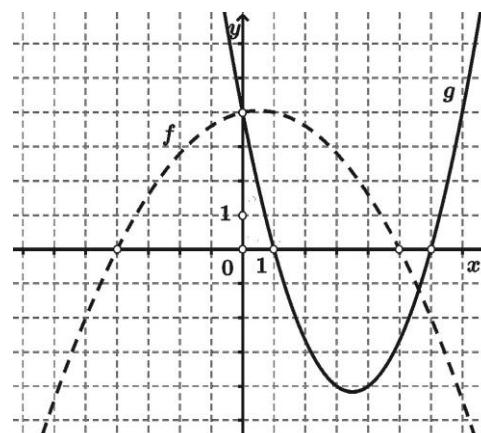
17. (2016.) Zadane su funkcije $f(x) = x^4$, $g(x) = \frac{1}{x}$,

$h(x) = \sin x$. Koliko je među njima neparnih funkcija?

- A. niti jedna   B. samo jedna
C. točno dvije   D. sve tri

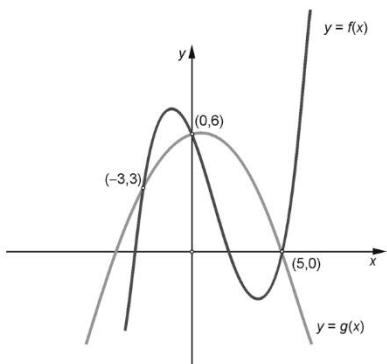
GRAFIČKO RJEŠAVANJE NEJEDNADŽBI

18. (2017.) U koordinatnom sustavu prikazani su grafovi kvadratnih funkcija f i g definiranih za sve realne brojeve.

Napišite rješenja nejednadžbe $f(x) \cdot g(x) \geq 0$ uz pomoć intervala.

19. Grafovi funkcija f i g prikazani su na slici.

- a. Odredite što je veće $f(-2)$ ili $g(-2)$?
b. Nadite skup rješenja nejednadžbe $f(x) \geq g(x)$.

***

20. Zadana je funkcija $f(x) = \log_{\frac{1}{2}} x^3 + \log_{\sqrt{2}} \sqrt{x}$.

- a. Odredite područje definicije funkcije f .
b. Pojednostavnite funkciju.
c. Odredite nultočku funkcije f .
d. Odredite skup vrijednosti (sliku) funkcije.

21. Zadana je funkcija $f(x) = 4^x - 1$.

- a. Odredite skup vrijednosti (sliku) funkcije.

b. Koliko je $f(x+1) - f(x)$?

22. Zadana je funkcija $f(x) = \sin(\pi + x)\cos(\pi + x)$.

- a. Pojednostavnite funkciju.
b. Je li je funkcija f parna ili neparna?
c. Odredite temeljni period funkcije.
d. Skicirajte graf funkcije.

23. Zadana je funkcija $f(x) = 8x^3 + 1$.

- a. Odredite koordinate sjecišta s koordinatnim osima.
b. Izračunajte $f\left(\frac{1}{5}\right)$. Rezultat zapišite u decimalnometrijski oblik i zaokružite ga na dvije decimale.

24. Zadane su funkcije $f(x) = \sqrt{2x-5}$ i $g(x) = 2x+5$.

- a. Odredite domene funkcija.
b. Riješite jednadžbu $(f \circ g)(x) = 2$.

25. Zadana je funkcija $f(x) = -\frac{1}{2}x^2 - x + 4$.

- a. Skicirajte graf funkcije.
b. Odredite skup vrijednosti (sliku) funkcije.
c. Odredite interval pada funkcije.

Rješenja

9.4. KOMPOZICIJA FUNKCIJA

1. 4

2. $-\frac{1}{2}$

3. $35x - 11$

4. A.

5. B.

6. D.

7. $f(x) = 14x^2 - 19$

8. C.

9. D.

10. $\frac{10}{11}$

11. $\frac{7}{2}$

12. $\log_4 3$

13. A.

14. B.

15. B.

16. D.

17. $x = -1$

18. 125

19. 0

20. a. i. $\mathbb{R}$

ii. $x = 3$

iii. -7.969

b. $[-3, \infty)$

c. 279.5

9.5. SVOJSTA FUNKCIJA

1. a. 120 kn
b. 100 min

2. a. 20 000
b. 5

c. $t = \frac{20000 - K}{K - 80000}$

3. D.

4. A.

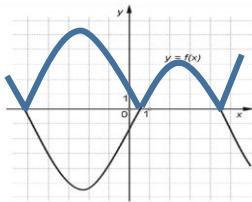
5. A.

6. $\langle -2, 1 \rangle$

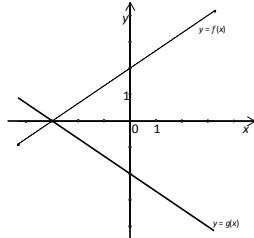
7. $\langle 5, 8 \rangle$

8. C.

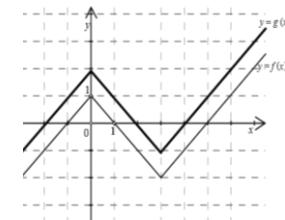
9.

10.

11.

12. $x = -4$, max = 6

13. a. negativnog
b. $\langle -3, -2 \rangle \cup \langle 0, 3 \rangle$

14. D.

15. C.

16. D.

17. C.

18. $[-4, 1] \cup [5, 6]$

19. a. $f(-2)$

b. $[-3, 0] \cup [5, \infty)$

20. a. $\langle 0, \infty \rangle$

b. $f(x) = -2 \log_2 x$

c. $x = 1$

d. $\mathbb{R}$

21. a. $\langle -1, \infty \rangle$

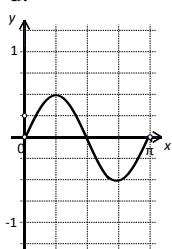
b. $3 \cdot 4^x$

22. a. $f(x) = \frac{1}{2} \sin 2x$

b. neparna

c. π

d.

23. a. $(-\frac{1}{2}, 0), (0, 1)$

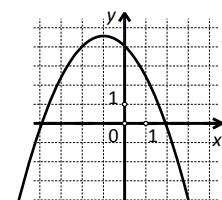
b. 1.06

24. a. $\mathcal{D}_f = \left[\frac{5}{2}, \infty \right)$,

$\mathcal{D}_g = \mathbb{R}$

b. $-\frac{1}{4}$

25. a.

b. $\left(-\infty, \frac{9}{2} \right]$

c. $\langle -1, \infty \rangle$

